

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

zo 16. novembra 2021 *

„Žaloba o nesplnenie povinnosti – Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti – Azylová politika – Smernice 2013/32/EÚ a 2013/33/EÚ – Konanie o poskytnutí medzinárodnej ochrany – Dôvody neprípustnosti – Pojmy ‚bezpečná tretia krajina‘ a ‚prvá krajina azylu‘ – Pomoc poskytovaná žiadateľom o azyl – Trestnosť – Zákaz vstupu do pohraničnej oblasti dotknutého členského štátu“

Vo veci C-821/19,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 258 ZFEÚ, podaná 8. novembra 2019,

Európska komisia, v zastúpení: pôvodne J. Tomkin, A. Tokár a M. Condou-Durande, neskôr J. Tomkin a A. Tokár, splnomocnení zástupcovia,

žalobkyňa,

proti

Maďarsku, v zastúpení K. Szíjjártó, M. Tátrai a M. Z. Fehér, splnomocnení zástupcovia,

žalovanému,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, predsedovia komôr A. Arabadžiev, C. Lycourgos (spravodajca), E. Regan, N. Jääskinen, I. Ziemele a J. Passer, sudcovia M. Ilešič, J.-C. Bonichot, A. Kumin a N. Wahl,

generálny advokát: A. Rantos,

tajomník: I. Illéssy, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 23. novembra 2020,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 25. februára 2021,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: maďarčina.

Rozsudok

- 1 Svojou žalobou Európska komisia navrhuje, aby Súdny dvor určil, že Maďarsko si tým, že:
- zaviedlo nový dôvod neprípustnosti žiadostí o azyl popri dôvodoch neprípustnosti výslovne stanovených v smernici 2013/32 a
 - kvalifikovalo organizačnú činnosť vyvíjanú s cieľom umožniť osobám, ktoré nespĺňajú požiadavky stanovené vnútroštátnym právom v oblasti azylu, začať azylové konanie, ako trestný čin a prijalo obmedzujúce opatrenia voči osobám obvineným z takéhoto trestného činu alebo odsúdeným za takýto trestný čin,
- nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 8 ods. 2, článku 12 ods. 1 písm. c), článku 22 ods. 1 a článku 33 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 60), ako aj z článku 10 ods. 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 96).

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2013/32

- 2 Článok 6 smernice 2013/32, nazvaný „Prístup ku konaniu“, stanovuje:
- „1. Ak osoba podá žiadosť o medzinárodnú ochranu orgánu, ktorý je podľa vnútroštátneho práva príslušný pre registrovanie takýchto žiadostí, registrácia sa uskutoční najneskôr do troch pracovných dní od podania žiadosti.
- Ak sa žiadosť o medzinárodnú ochranu podá iným orgánom, ktorým by takéto žiadosti mohli byť adresované, ale ktoré podľa vnútroštátneho práva nie sú príslušné pre ich registráciu, členské štáty zabezpečia, aby sa registrácia uskutočnila najneskôr do šiestich pracovných dní od podania žiadosti.
- Členské štáty zabezpečia, aby tieto iné orgány, ktorým by žiadosti o medzinárodnú ochranu mohli byť adresované, napríklad polícia, pohraničná stráž, imigračné úrady a pracovníci zariadení určených na zaistenie, mali príslušné informácie a aby ich pracovníci absolvovali odbornú prípravu na potrebnej úrovni primeranej ich úlohám a povinnostiam a dostali pokyny informovať žiadateľov o tom, kde a ako možno podať [predložiť – *neoficiálny preklad*] žiadosť o medzinárodnú ochranu.
2. Členské štáty zabezpečia, aby osoba, ktorá požiadala o medzinárodnú ochranu, mala skutočnú možnosť podať [predložiť – *neoficiálny preklad*] žiadosť čo najskôr. Ak žiadateľ nepodá [nepredloží – *neoficiálny preklad*] svoju žiadosť, členské štáty môžu zodpovedajúcim spôsobom uplatniť článok 28.
- “

3. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 2, členské štáty môžu požadovať, aby sa žiadosti o medzinárodnú ochranu podávali [predkladali – *neoficiálny preklad*] osobne a/alebo na určenom mieste.

4. Bez ohľadu na odsek 3, žiadosť o medzinárodnú ochranu sa považuje za podanú [predloženú – *neoficiálny preklad*] predložením tlačiva žiadateľom, alebo, ak tak vyžaduje vnútroštátne právo, okamihom, keď príslušné orgány dotknutého členského štátu dostanú úradnú správu.

...“

- 3 V článku 8 uvedenej smernice, nazvanom „Poskytovanie informácií a poradenstvo v zariadeniach určených na zaistenie a na hraničných priechodoch“, sa uvádza:

„1. Ak okolnosti naznačujú, že štátni príslušníci tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti, ktorí sú zadržívaní alebo ktoré sú zadržívané [ktorí sú zaistení alebo ktoré sú zaistené – *neoficiálny preklad*] v zariadeniach určených na zaistenie, alebo prítomní alebo prítomné na hraničných priechodoch vrátane tranzitných priestorov na vonkajších hraniciach, by mohli chcieť podať žiadosť o medzinárodnú ochranu, členské štáty im poskytnú informácie o takejto možnosti. Členské štáty v týchto zariadeniach určených na zaistenie a hraničných priechodoch zabezpečia tlmočenie v rozsahu, ktorý je potrebný na uľahčenie prístupu ku konaniu o azyle.

2. Členské štáty zabezpečia, aby organizácie a osoby poskytujúce žiadateľom poradenstvo a konzultácie mali účinný prístup k žiadateľom nachádzajúcim sa na hraničných priechodoch vrátane tranzitných priestorov na vonkajších hraniciach. Členské štáty môžu stanoviť pravidlá upravujúce prítomnosť týchto organizácií a osôb na uvedených hraničných priechodoch, a najmä stanoviť, že prístup je podmienený dohodou s príslušnými orgánmi členských štátov. Tento prístup možno obmedziť, len ak je to na základe vnútroštátneho práva objektívne nevyhnutné z dôvodov bezpečnosti, verejného poriadku alebo správy dotknutých hraničných priechodov, pokiaľ sa tým tento prístup výrazne neobmedzí alebo neznemožní.“

- 4 Článok 9 uvedenej smernice, nazvaný „Právo zostať v členskom štáte počas posudzovania žiadosti“, v odseku 2 spresňuje:

„Členské štáty môžu urobiť výnimku len v prípade, ak osoba podá následnú žiadosť podľa článku 41, alebo ak príslušnú osobu podľa situácie odovzdajú alebo vydajú buď inému členskému štátu, ako sú povinné na základe európskeho zatýkacieho rozkazu... alebo inak, alebo tretej krajine alebo medzinárodným trestným súdom.“

- 5 Článok 12 rovnakej smernice, nazvaný „Záruky pre žiadateľov“, stanovuje:

„1. Pokiaľ ide o konania stanovené v kapitole III, členské štáty zabezpečia, aby všetci žiadatelia mali tieto záruky:

...

c) nesmie sa im odmietnuť príležitosť komunikovať s [Úradom vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov (UNHCR)] alebo s akoukoľvek inou organizáciou poskytujúcou právne poradenstvo alebo iné konzultácie žiadateľom v súlade s právom dotknutého členského štátu;

...

2. Pokiaľ ide o konania stanovené v kapitole V, členské štáty zabezpečia, aby všetci žiadatelia mali záruky, ktoré sú rovnocenné zárukám uvedeným v odseku 1 písm. b) až e).“

- 6 Podľa článku 22 ods. 1 smernice 2013/32, nazvaného „Právo na právnu pomoc a zastúpenie vo všetkých fázach konania“:

„Žiadateľom sa poskytne možnosť poradiť sa na ich vlastné náklady vo všetkých fázach konania, a to aj po vydaní zamietavého rozhodnutia, účinným spôsobom o veciach súvisiacich s ich žiadosťou o medzinárodnú ochranu s právnym zástupcom alebo iným poradcom, ktorého ako takého pripúšťa alebo povoľuje vnútroštátne právo.“

- 7 Článok 23 ods. 2 tejto smernice, nazvaný „Rozsah právnej pomoci a zastúpenia“, stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby právny zástupca alebo iný poradca, ktorý pomáha žiadateľovi alebo ho zastupuje, mal prístup do uzavretých priestorov, ako sú zariadenia určené na zaistenie a tranzitné priestory, na účely konzultácie s týmto žiadateľom v súlade s článkom 10 ods. 4 a článkom 18 ods. 2 písm. b) a c) [smernice 2013/33].“

- 8 Kapitola III tejto smernice, nazvaná „Konania v prvom stupni“, vo svojich článkoch 31 až 43 stanovuje pravidlá týkajúce sa konania o posúdení žiadostí o medzinárodnú ochranu.

- 9 V zmysle článku 31 ods. 8 uvedenej smernice, nazvaného „Konanie o posúdení žiadosti“:

„Členské štáty môžu stanoviť, že sa konanie o posúdení žiadosti v súlade so základnými zásadami a zárukami kapitoly II skráti a/alebo uskutoční na hraniciach alebo v tranzitných priestoroch v súlade s článkom 43, ak:

a) žiadateľ pri predkladaní svojej žiadosti a uvádzaní faktov predložil len veci, ktoré nie sú významné pre posúdenie toho, či spĺňa požiadavky na uznanie za osobu požívajúcu medzinárodnú ochranu v zmysle smernice [Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany (Ú. v. EÚ L 337, 2011, s. 9)], alebo

b) žiadateľ je z bezpečnej krajiny pôvodu v zmysle tejto smernice, alebo

c) žiadateľ zavádzal orgány predkladaním nepravdivých informácií alebo falošných dokumentov alebo zadržívaním relevantných informácií alebo dokumentov, pokiaľ ide o jeho totožnosť a/alebo štátnu príslušnosť, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na rozhodnutie, alebo

d) je pravdepodobné, že žiadateľ nedobromyseľne zničil doklad totožnosti alebo cestovný doklad, ktoré by pomohli určiť jeho totožnosť či štátnu príslušnosť, alebo sa ich zbavil, alebo

e) žiadateľ poskytol zjavne nekonzistentné a protirečivé, jasne nepravdivé alebo očividne nepravdepodobné vyhlásenia, ktoré protirečia dostatočne overeným informáciám z krajiny pôvodu, čím sa jeho tvrdenie stáva zreteľne nedôveryhodným v súvislosti s tým, či spĺňa podmienky na uznanie za osobu požívajúcu medzinárodnú ochranu podľa smernice [2011/95], alebo

- f) žiadateľ podal následnú žiadosť o medzinárodnú ochranu, ktorá nie je neprípustná podľa článku 40 ods. 5, alebo
- g) žiadateľ predkladá [podáva – *neoficiálny preklad*] žiadosť výlučne s cieľom odloženia alebo marenia výkonu skoršieho alebo blížiaceho sa rozhodnutia, ktoré by malo za následok jeho odsun, alebo
- h) žiadateľ vstúpil na územie členského štátu neoprávnene alebo neoprávnene predĺžil svoj pobyt a bez závažného dôvodu sa neprihlásil orgánom ani nepodal žiadosť o medzinárodnú ochranu čo najskôr vzhľadom na okolnosti svojho vstupu, alebo
- i) žiadateľ odmieta splniť svoju povinnosť podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 603/2013 z 26. júna 2013 o zriadení systému Eurodac na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie nariadenia (EÚ) č. 604/2013, ktorým sa ustanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov a o žiadostiach orgánov členských štátov na presadzovanie práva a Europolu o porovnanie s údajmi v systéme Eurodac na účely presadzovania práva a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1077/2011, ktorým sa zriaďuje Európska agentúra na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti [(Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 1)], nechať si vziať odtlačky prstov, alebo

...“

10 Podľa článku 33 smernice 2013/32, nazvaného „Neprípustné žiadosti“:

- „1. Okrem prípadov, v ktorých sa žiadosť neposudzuje v súlade s nariadením (EÚ) č. 604/2013, od členských štátov sa nevyžaduje, aby posudzovali, či žiadateľ spĺňa požiadavky na priznanie medzinárodnej ochrany podľa smernice 2011/95/EÚ v prípade, že sa žiadosť považuje za neprípustnú podľa tohto článku.
2. Členské štáty môžu považovať žiadosť o medzinárodnú ochranu za neprípustnú, iba ak:
- a) iný členský štát poskytol medzinárodnú ochranu;
 - b) krajina, ktorá nie je členským štátom, sa považuje za prvú krajinu azylu pre žiadateľa podľa článku 35;
 - c) krajina, ktorá nie je členským štátom, sa podľa článku 38 považuje za bezpečnú tretiu krajinu pre žiadateľa;
 - d) žiadosť predstavuje následnú žiadosť, pričom sa neobjavili ani neboli žiadateľom predložené nové skutočnosti alebo zistenia súvisiace s posúdením, či žiadateľ spĺňa požiadavku na uznanie za osobu požívajúcu medzinárodnú ochranu v zmysle smernice [2011/95], alebo
 - e) žiadosť podáva [predkladá – *neoficiálny preklad*] osoba závislá na žiadateľovi po tom, ako podľa článku 7 ods. 2 súhlasila s tým, že jej prípad bude súčasťou žiadosti podanej [predloženej – *neoficiálny preklad*] v jej mene, a neexistujú nijaké skutočnosti týkajúce sa situácie tejto závislej osoby, ktoré by odôvodňovali osobitnú žiadosť.“

11 Článok 35 tejto smernice, nazvaný „Konceptia prvej krajiny azylu“, stanovuje:

„Krajinu možno považovať za prvú krajinu azylu konkrétneho žiadateľa, ak:

- a) bol v tejto krajine uznaný za utečenca a stále môže využívať túto ochranu, alebo
- b) využíva inú dostatočnú ochranu v tejto krajine vrátane uplatnenia zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia,

za predpokladu, že bude do tejto krajiny prijatý späť.

...“

12 Článok 38 tejto smernice, nazvaný „Konceptia bezpečnej tretej krajiny“, stanovuje:

„1. Členské štáty môžu uplatňovať koncepciu bezpečnej tretej krajiny, len ak sú príslušné orgány presvedčené, že so žiadateľom o medzinárodnú ochranu sa v dotknutej tretej krajine bude zaobchádzať podľa nasledujúcich zásad:

- a) nebude ohrozený jeho život ani sloboda z dôvodu rasy, náboženstva, národnosti, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo zastávania politického názoru;
- b) neexistuje žiadne riziko vážneho bezprávia, ako sa vymedzuje v smernici [2011/95];
- c) rešpektuje sa zásada zákazu vyhostenia alebo vrátenia podľa [Dohovoru o právnom postavení utečencov podpísaného v Ženeve 28. júla 1951 (*Zbierka zmlúv Organizácie spojených národov*, zv. 189, s. 150, č. 2545 (1954), zmeneného Protokolom týkajúcim sa právneho postavenia utečencov prijatým v New Yorku 31. januára 1967];
- d) rešpektuje sa zákaz odsunu, ktorý by bol v rozpore so zákazom mučenia a krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania, ako je uvedené v medzinárodnom práve a
- e) existuje možnosť žiadať o postavenie utečenca a v prípade jeho priznania požívať ochranu podľa [Dohovoru o právnom postavení utečencov].

2. Uplatňovanie koncepcie bezpečnej tretej krajiny podlieha pravidlám stanoveným vo vnútroštátnom práve vrátane:

- a) pravidiel vyžadujúcich existenciu spojenia medzi žiadateľom a dotknutou treťou krajinou, na základe ktorého by bolo odôvodnené, aby táto osoba odišla do tejto krajiny;
- b) pravidiel o metodike, akou sa príslušné orgány ubezpečia, že v prípade konkrétnej krajiny alebo konkrétneho žiadateľa možno uplatniť koncepciu bezpečnej tretej krajiny. Súčasťou tejto metodiky bude posúdenie bezpečnosti krajiny pre konkrétneho žiadateľa v každom jednotlivom prípade a/alebo vnútroštátne určenie krajín, ktoré sa považujú za všeobecne bezpečné;

c) pravidiel, ktoré v súlade s medzinárodným právom umožňujú individuálne posúdenie toho, či dotknutá tretia krajina je pre konkrétneho žiadateľa bezpečná, ktoré prinajmenšom umožnia žiadateľovi napadnúť uplatňovanie koncepcie bezpečnej tretej krajiny z dôvodu, že tretia krajina nie je v jeho konkrétnej situácii bezpečná. Žiadateľovi sa tiež umožní namietať proti existencii spojenia medzi ním a treťou krajinou podľa písmena a).

...

4. Ak tretia krajina neumožní žiadateľovi vstup na jej územie, členský štát zabezpečí prístup ku konaniu v súlade so základnými zásadami a zárukami kapitoly II.

...“

Smernica 2013/33

13 Článok 10 smernice 2013/33, nazvaný „Podmienky zaistenia“, v odseku 4 uvádza:

„Členské štáty zabezpečia, aby rodinní príslušníci, právni zástupcovia alebo poradcovia a osoby zastupujúce príslušné mimovládne organizácie uznané dotknutým členským štátom mali možnosť komunikovať so žiadateľmi a navštevovať ich v podmienkach, ktoré zabezpečujú súkromie. Obmedzenie prístupu do zariadenia určeného na zaistenie možno uložiť len vtedy, ak je to na základe vnútroštátneho práva objektívne nevyhnutné z hľadiska bezpečnosti, verejného poriadku alebo administratívneho riadenia zariadenia určeného na zaistenie a za predpokladu, že tým prístup nie je výrazne obmedzený alebo znemožnený.“

14 Článok 18 tejto smernice, nazvaný „Spôsoby poskytovania materiálnych podmienok prijímania“, stanovuje:

„1. Ak sa poskytuje ubytovanie v materiálnej forme, malo by mať jednu z týchto podôb alebo ich kombináciu:

a) priestory používané na účely ubytovania žiadateľov počas posudzovania žiadostí o medzinárodnú ochranu podaných na hranici alebo v tranzitnom priestore;

b) pobytové tábory, ktoré zabezpečujú primeranú životnú úroveň;

c) súkromné domy, byty, hotely alebo iné priestory prispôsobené na účely ubytovania žiadateľov.

2. Bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek osobitné podmienky zaistenia stanovené v článkoch 10 a 11 vo vzťahu k ubytovaniu uvedenému v odseku 1 písm. a), b) a c) tohto článku, členské štáty zabezpečia, aby:

...

b) žiadatelia mali možnosť komunikovať s príbuznými, právnymi zástupcami alebo poradcami, osobami zastupujúcimi UNHCR a inými príslušnými vnútroštátnymi, medzinárodnými a mimovládnymi organizáciami a subjektmi;

c) rodinní príslušníci, právni zástupcovia alebo poradcovia, osoby zastupujúce UNHCR a príslušné mimovládne organizácie uznané dotknutým členským štátom mali prístup, aby mohli žiadateľom pomáhať. Obmedzenia takéhoto prístupu sa môžu uložiť len z dôvodov, ktoré sa týkajú bezpečnosti priestorov a bezpečnosti žiadateľov.

...“

Smernica 2002/90/ES

15 Článok 1 smernice Rady z 28. novembra 2002, ktorá definuje napomáhanie neoprávnenému vstupu, tranzitu a pobytu (2002/90/ES) (Ú. v. ES L 328, 2002, s. 17; Mim. vyd. 19/006, s. 64), uvádza:

„1. Každý členský štát prijme primerané postihy voči:

- a) každej osobe, ktorá úmyselne napomáha osobe, ktorá nie je štátnym príslušníkom členského štátu, aby vstúpila alebo prešla cez územie členského štátu porušujúc právne predpisy dotknutého členského štátu týkajúce sa vstupu alebo tranzitu cudzincov;
- b) každej osobe, ktorá kvôli finančnému zisku úmyselne napomáha osobe, ktorá nie je štátnym príslušníkom členského štátu, aby mala pobyt na území členského štátu porušujúc právne predpisy dotknutého členského štátu týkajúce sa pobytu cudzincov.

2. Každý členský štát sa môže rozhodnúť, že neuvolí postihy za správanie definované v odseku 1 písm. a) a uplatní svoje vnútroštátne právne predpisy a právnu prax na prípady, v ktorých cieľom takéhoto správania je poskytnutie humanitárnej pomoci dotknutým osobám.“

Rámcové rozhodnutie 2002/946/SVV

16 Článok 1 ods. 1 rámcového rozhodnutia Rady z 28. novembra 2002 o posilnení trestného systému na zabránenie napomáhaniu neoprávnenému vstupu, tranzitu a pobytu (2002/946/SVV) (Ú. v. ES L 328, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 61) stanovuje:

„Každý členský štát prijme opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie toho, aby porušenia právnych predpisov uvedené v článkoch 1 a 2 smernice [2002/90] podliehali účinným, primeraným a odrádzajúcim trestným postihom, ktoré môžu mať za následok extradíciu.“

17 Článok 6 tohto rámcového rozhodnutia stanovuje:

„Toto rámcové rozhodnutie sa bude uplatňovať bez toho, aby bola dotknutá ochrana poskytovaná utečencom a žiadateľom o azyl v súlade s medzinárodným právom o utečencoch alebo inými medzinárodnými nástrojmi týkajúcimi sa ľudských práv, najmä dodržiavania členskými štátmi ich medzinárodných záväzkov podľa článkov 31 a 33 [Dohovoru o právnom postavení utečencov].“

Maďarské právo

- 18 § 51 ods. 2 písm. f) menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (zákon č. LXXX z roku 2007 o práve na azyl) z 29. júna 2007 (*Magyar Közlöny* 2007/83) v znení uplatniteľnom na účely tohto konania (ďalej len „zákon o práve na azyl“) stanovuje nový dôvod neprípustnosti žiadosti o azyl, ktorý je definovaný takto:

„Žiadosť je neprípustná, ak žiadateľ prišiel do Maďarska cez krajinu, kde nie je vystavený prenasledovaniu v zmysle § 6 ods. 1, ani riziku vážneho bezprávia v zmysle § 12 ods. 1, alebo v ktorej je zaručená primeraná úroveň ochrany.“

- 19 Podľa § 51 ods. 12 zákona o práve na azyl:

„Ak sa uplatní odsek 2 písm. f), žiadateľ môže hneď po tom, ako bol o tom informovaný, a v každom prípade do troch dní od tohto oznámenia vyhlásiť, že v jeho individuálnom prípade neboli podmienky stanovené v odseku 2 písm. f) pre danú krajinu splnené.“

...“

- 20 § 353/A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (zákon č. C z roku 2012, ktorým sa ustanovuje Trestný zákon) z 13. júla 2012 (*Magyar Közlöny* 2012/92), v znení uplatniteľnom na účely tohto konania (ďalej len „Trestný zákon“) nazvaný „Napomáhanie nelegálnemu prisťahovalectvu“, stanovuje:

„1. Kto vykonáva organizačné činnosti s cieľom:

a) umožniť začatie azylového konania v Maďarsku osobou, ktorá v krajine, ktorej je štátnym príslušníkom, v krajine svojho obvyklého pobytu alebo v akejkoľvek inej krajine, cez ktorú pricestovala, nie je vystavená prenasledovaniu z dôvodu svojej rasy, štátnej príslušnosti, príslušnosti k určitej sociálnej skupine, alebo z dôvodu svojho náboženského alebo politického presvedčenia, alebo ktorá nemá oprávnený dôvod obávať sa priameho prenasledovania, alebo

b) pomôcť osobe, ktorá neoprávnene vstúpila do Maďarska alebo sa v Maďarsku neoprávnene zdržiava, získať povolenie na pobyt,

potrestá sa krátkodobým trestom odňatia slobody, ak nedošlo k spáchaniu závažnejšieho trestného činu.

2. Kto poskytne materiálne prostriedky na spáchanie činu uvedeného v odseku 1 alebo pravidelne vykonáva také organizačné činnosti, potresce sa trestom odňatia slobody až na jeden rok.

3. Kto spácha trestný čin uvedený v odseku 1

a) s cieľom získať finančný prospech;

b) a poskytne tým pomoc viacerým osobám; alebo

c) vo vzdialenosti menej ako osem kilometrov od hranice alebo hraničného bodu zodpovedajúceho vonkajšej hranici podľa článku 2 bodu 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách

upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) [(Ú. v. EÚ L 77, 2016, s. 1)], potresce sa trestom uvedeným v odseku 2.

4. Trest osoby, ktorá spáchala trestný čin uvedený v odseku 1, možno znížiť bez obmedzenia alebo v prípadoch hodných osobitného zreteľa od neho upustiť, ak táto osoba najneskôr v čase vznesenia obvinenia voči nej oznámi okolnosti, za ktorých došlo ku spáchaniu trestného činu.

5. Na účely tohto paragrafu organizačné činnosti zahŕňajú, ak sú vykonávané s cieľom uvedeným v odseku 1, predovšetkým:

a) sledovanie hraníc alebo hraničného bodu zodpovedajúceho vonkajšej hranici Maďarska podľa článku 2 bodu 2 nariadenia 2016/399;

b) vypracovanie alebo šírenie informačných dokumentov alebo poverenie tretej osoby vykonaním týchto úkonov a

c) založenie alebo prevádzkovanie siete.“

- 21 § 46/F Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (zákon č. XXXIV z roku 1994 o polícii) z 20. apríla 1994 (*Magyar Közlöny* 1994/41), ďalej len „zákon o polícii“ v znení uplatniteľnom na účely tohto konania (ďalej len „zákon o polícii“), nazvaný „Opatrenia na odsun v súvislosti s bezpečnosťou hraníc“, uvádza:

„Na zachovanie poriadku na štátnej hranici a zabránenie prípadnému narušeniu hraničnej kontroly polícia zabráni každej osobe trestne stíhanej za trestné činy protiprávneho prekročenia pohraničného plota (§ 352/A Trestného zákona), poškodenia pohraničného plota (§ 352/B Trestného zákona), bránenia pri výstavbe alebo údržbe pohraničného plota (§ 352/C Trestného zákona), obchodovania s ľuďmi (§ 353 Trestného zákona), pomoci k nelegálnemu pobytu (§ 354 Trestného zákona) alebo napomáhania nelegálnemu prísťahovalectvu (§ 353/A Trestného zákona), aby vstúpila do okruhu vo vzdialenosti menej ako osem kilometrov od hranice alebo hraničného bodu zodpovedajúceho vonkajšej hranici maďarského územia podľa článku 2 bodu 2 [nariadenia 2016/399] alebo požiadala túto osobu, aby opustila tento priestor, ak sa tam nachádza.“

Konanie pred podaním žaloby

- 22 Dňa 19. júla 2018 Komisia zaslala Maďarsku výzvu, v ktorej okrem iného dospela k záveru, že rozhodnutie maďarského zákonodarcu rozšíriť dôvody neprípustnosti žiadosti o medzinárodnú ochranu a zaviesť trestnú zodpovednosť za organizačné činnosti zamerané na pomoc pri predkladaní žiadostí o azyl poskytovanú osobám, ktoré podľa maďarského právneho poriadku nemajú právo na azyl, ako aj obmedzenia slobody pohybu osôb, ktorých sa týka táto trestná zodpovednosť, sú v rozpore s právom Únie.
- 23 Maďarsko na túto výzvu odpovedalo listom doručeným Komisii 19. septembra 2018, pričom dospelo k záveru, že maďarská právna úprava je v súlade s právom Únie.
- 24 Komisia vydala 24. januára 2019 odôvodnené stanovisko, v ktorom okrem iného uviedla, že Maďarsko si tým, že:
- zaviedlo nový dôvod neprípustnosti žiadosti o azyl popri dôvodoch neprípustnosti výslovne stanovených v smernici 2013/32,

- kvalifikovalo organizačnú činnosť spočívajúcu v uľahčení začatia konania o azyle ako trestný čin a
- zaviedlo obmedzujúce opatrenia voči osobám obvineným z takéhoto trestného činu alebo odsúdeným z tohto dôvodu,

nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 8 ods. 2, článku 12 ods. 1 písm. c), článku 22 ods. 1 a článku 33 ods. 2 smernice 2013/32, ako aj článku 10 ods. 4 smernice 2013/33.

- 25 Maďarsko na toto odôvodnené stanovisko odpovedalo 23. marca 2019, pričom zopakovalo svoje stanovisko, podľa ktorého sú dotknuté maďarské právne predpisy zlučiteľné s právom Únie a odôvodnené vzhľadom na krízovú situáciu spôsobenú masívnou imigráciou na jeho území.
- 26 Keďže Komisiu argumenty Maďarska nepresvedčili, rozhodla sa podať túto žalobu.

O § 51 ods. 2 písm. f) zákona o práve na azyl

Argumentácia účastníkov konania

- 27 Komisia sa domnieva, že Maďarsko si tým, že v § 51 ods. 2 písm. f) zákona o práve na azyl stanovilo, že žiadosť o azyl sa má považovať za neprípustnú, ak žiadateľ prišiel cez krajinu, v ktorej nie je vystavený prenasledovaniu alebo v ktorej je zaručená primeraná úroveň ochrany, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 33 ods. 2 smernice 2013/32.
- 28 Podľa Komisie tento dôvod neprípustnosti nemožno podradiť pod niektorý z dôvodov neprípustnosti taxatívne vymenovaných v článku 33 ods. 2 smernice 2013/32. Osobitne ho podľa nej nemožno považovať za súladný s pojmami „prvá krajina azylu“ alebo „bezpečná tretia krajina“ v zmysle tohto ustanovenia.
- 29 Maďarsko síce berie na vedomie rozsudok z 19. marca 2020, *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompa)* (C-564/18, EU:C:2020:218), má však pochybnosti o tom, že článok 33 smernice 2013/32 dokáže nastoliť potrebnú rovnováhu medzi preťažením systémov posudzovania žiadostí o azyl v dôsledku neodôvodnených žiadostí a oprávnenými záujmami tých žiadateľov, ktorí medzinárodnú ochranu skutočne potrebujú.
- 30 Podľa tohto členského štátu má § 51 ods. 2 písm. f) zákona o práve na azyl trestať zneužívajúce praktiky tým, že v súlade s dôvodom neprípustnosti týkajúcim sa „bezpečnej tretej krajiny“, ako je uvedený v článku 33 ods. 2 písm. c) smernice 2013/32, stanovuje, že žiadosť predložená osobou, ktorá pricestovala, a to prípadne aj dlhodobým procesom, zo štátu, v ktorom nebola prenasledovaná, a ani jej prenasledovanie nehrozí, je v zásade neprípustná, a to aj v prípade, keď v uvedenom štáte nepodala žiadosť o medzinárodnú ochranu.
- 31 Nedostatočná povaha ustanovení práva Únie na účely boja proti zneužívajúcim praktikám podľa neho vyplýva okrem iného aj z návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje spoločné konanie o medzinárodnej ochrane v Únii a zrušuje smernica 2013/32/EÚ [COM (2016) 467 final].

Posúdenie Súdny dvorom

- 32 Na úvod je potrebné zdôrazniť, že na rozdiel od toho, čo, ako sa zdá, tvrdí Maďarsko, samotná okolnosť, že normotvorca Únie má v úmysle zmeniť smernicu 2013/32, nie je sama osebe relevantná v rámci preskúmania tohto žalobného dôvodu, ktorý sa musí posúdiť vzhľadom na právnu úpravu Únie účinnú v čase uplynutia lehoty uvedenej v odôvodnenom stanovisku adresovanom tomuto členskému štátu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. mája 2011, Komisia/Portugalsko, C-52/08, EU:C:2011:337, bod 41 a citovanú judikatúru).
- 33 Vzhľadom na túto úvodnú poznámku je potrebné uviesť, že podľa článku 33 ods. 1 smernice 2013/32 sa okrem prípadov, v ktorých sa žiadosť neposudzuje v súlade s nariadením č. 604/2013, od členských štátov nevyžaduje, aby overovali, či žiadateľ spĺňa požiadavky na priznanie medzinárodnej ochrany podľa smernice 2011/95, pokiaľ sa žiadosť považuje podľa tohto ustanovenia za neprípustnú. V tejto súvislosti článok 33 ods. 2 smernice 2013/32 taxatívne vymenúva situácie, v ktorých členské štáty môžu považovať žiadosť o medzinárodnú ochranu za neprípustnú (rozsudok zo 14. mája 2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU a C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, bod 149, ako aj citovaná judikatúra).
- 34 Ako pritom Súdny dvor rozhodol, § 51 ods. 2 písm. f) zákona o práve na azyl nezodpovedá dôvodom neprípustnosti stanoveným v článku 33 ods. 2 písm. a), b), d) a e) smernice 2013/32 (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. mája 2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU a C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, body 151 a 161 až 164).
- 35 Pokiaľ ide o článok 33 ods. 2 písm. c) tejto smernice, je potrebné pripomenúť, že podľa tohto ustanovenia členské štáty môžu považovať žiadosť o medzinárodnú ochranu za neprípustnú, ak sa krajina, ktorá nie je členským štátom, považuje za bezpečnú tretiu krajinu pre žiadateľa podľa článku 38 smernice 2013/32.
- 36 Ako už Súdny dvor rozhodol, z článku 38 tejto smernice vyplýva, že uplatnenie pojmu „bezpečná tretia krajina“ je podmienené splnením kumulatívnych podmienok stanovených v jeho odsekoch 1 až 4 (rozsudok zo 14. mája 2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU a C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, bod 153 a citovaná judikatúra). V súlade s článkom 38 ods. 2 písm. a) uvedenej smernice tak musí existovať spojenie medzi žiadateľom o medzinárodnú ochranu a dotknutou treťou krajinou, na základe ktorého by bolo odôvodnené, aby žiadateľ odišiel do tejto krajiny.
- 37 V prejednávanej veci je spojenie, ktoré zavádza § 51 ods. 2 písm. f) zákona o práve na azyl medzi takým žiadateľom a dotknutou treťou krajinou, založené na jednoduchom prechode tohto žiadateľa cez územie tejto krajiny.
- 38 Je však potrebné uviesť, že ako rozhodol Súdny dvor, okolnosť, že žiadateľ o medzinárodnú ochranu prešiel územím tretej krajiny, nemôže sama osebe predstavovať oprávnený dôvod domnievať sa, že je primerané, aby sa uvedený žiadateľ vrátil do tejto krajiny [rozsudok z 19. marca 2020, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tomba), C-564/18, EU:C:2020:218, bod 47].

- 39 Okrem toho povinnosť členských štátov podľa článku 38 ods. 2 smernice 2013/32, aby na účely uplatnenia pojmu „bezpečná tretia krajina“ stanovili pravidlá o metodike, akou sa v každom jednotlivom prípade posúdi, či dotknutá tretia krajina spĺňa podmienky na to, aby sa považovala za bezpečnú pre žiadateľa, a tiež aby stanovili možnosť pre uvedeného žiadateľa napadnúť existenciu spojenia s touto treťou krajinou, by sa nedala odôvodniť, ak by samotný tranzit žiadateľa o medzinárodnú ochranu cez dotknutú tretiu krajinu na tieto účely predstavoval dostatočné alebo významné spojenie (rozsudok zo 14. mája 2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU a C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, bod 158, ako aj citovaná judikatúra).
- 40 Z uvedeného vyplýva, že jednoduchý prechod žiadateľa o medzinárodnú ochranu cez dotknutú tretiu krajinu nemôže predstavovať „spojenie“ s touto krajinou v zmysle článku 38 ods. 2 písm. a) smernice 2013/32 (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. mája 2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU a C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, bod 159, ako aj citovanú judikatúru).
- 41 V dôsledku toho § 51 ods. 2 písm. f) zákona o práve na azyl nemôže predstavovať uplatnenie dôvodu neprípustnosti týkajúceho sa bezpečnej tretej krajiny stanoveného v článku 33 ods. 2 písm. c) tejto smernice [rozsudok z 19. marca 2020, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompá), C-564/18, EU:C:2020:218, bod 51], a preto v rozpore s tým, čo uvádza Maďarsko, nemôže predstavovať správne prebratie tohto ustanovenia.
- 42 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy je potrebné konštatovať, že Maďarsko si tým, že umožnilo zamietnuť žiadosť o medzinárodnú ochranu ako neprípustnú z dôvodu, že žiadateľ pricestoval na jeho územie cez štát, v ktorom nie je vystavený prenasledovaniu alebo riziku vážneho bezprávia, alebo v ktorom je zaručená primeraná úroveň ochrany, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 33 ods. 2 smernice 2013/32.

O § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona

Argumentácia účastníkov konania

- 43 Komisia sa domnieva, že Maďarsko tým, že prijalo § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona, porušilo článok 8 ods. 2, článok 12 ods. 1 písm. c) a článok 22 ods. 1 smernice 2013/32, ako aj článok 10 ods. 4 smernice 2013/33.
- 44 V tejto súvislosti Komisia poznamenáva, že formulácia znakov skutkovej podstaty trestného činu podľa § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona je „extenzívna“ a „nepresná“.
- 45 Po prvé, hoci je podľa dôvodovej správy k tomuto § 353/A zavedenie tohto trestného činu odôvodnené zvýšeným rizikom zneužitia azylového konania, pôsobnosť uvedeného trestného činu sa podľa Komisie v zmysle znenia uvedeného § 353/A neobmedzuje len na predkladanie žiadosti, ktorá je úmyselne zneužívajúca, alebo na uvedenie orgánov do omylu.
- 46 Judikatúra Alkotmánybíróság (Ústavný súd, Maďarsko) týkajúca sa toho istého § 353/A ho podľa nej neobjasnila, pretože zodpovednosť za určenie, v akom prípade možno pomoc žiadateľovi o azyl považovať za humanitárnu pomoc, a teda vyhnúť sa obvineniu, preniesla na sudcov všeobecných súdov.

- 47 Okrem toho podľa jej názoru ani povinnosť preukázať kvalifikovaný úmysel páchatela trestného činu podľa § 353/A Trestného zákona neposkytuje dostatočné záruky osobám, ktoré poskytujú pomoc žiadateľom o azyl. Tento paragraf je totiž podľa Komisie založený na nesprávnom predpoklade, že osoba, ktorá vykonáva organizačnú činnosť s cieľom ponúknuť takúto pomoc, má vopred vedomosť o tom, či títo žiadatelia o azyl spĺňajú požadované podmienky pre získanie azylu v Maďarsku, hoci tejto osobe neprináleží rozhodnúť, či majú postavenie utečencov.
- 48 Po druhé podľa Komisie § 353/A ods. 1 Trestného zákona v nadväznosti na § 51 ods. 2 písm. f) zákona o práve na azyl umožňuje trestať organizačnú činnosť, ktorej cieľom je umožniť osobe, ktorá nie je vystavená prenasledovaniu v ktorejkoľvek krajine, cez ktorú prišla, alebo ktorá nemá platný dôvod obávať sa tam priameho prenasledovania, predložiť žiadosť o azyl.
- 49 Komisia uvádza, že v rámci krízovej situácie spôsobenej masívnou imigráciou, ktorá je v Maďarsku vyhlásená od roku 2015, môžu byť žiadosti o azyl predkladané iba v tranzitných priestoroch Röszke (Maďarsko) a Tompa (Maďarsko), ktoré sa nachádzajú na srbsko-maďarskej štátnej hranici, ktoré sú dostupné len zo Srbska. Z tohto dôvodu sú tieto žiadosti vo veľkej väčšine prípadov v zmysle maďarskej právnej úpravy zamietnuté ako neprípustné. V tejto súvislosti osoby, ktoré poskytujú pomoc alebo informácie týkajúce sa predloženia žiadostí o azyl, musia podľa nej nevyhnutne mať vedomosť o tom, že žiadatelia, ktorí sa nachádzajú v tranzitnom priestore, doň môžu vstúpiť len cez Srbsko a že v zásade nemôžu získať azyl podľa maďarského práva. V dôsledku toho je podľa Komisie ľahké preukázať úmysel osôb vykonávajúcich takéto činnosti.
- 50 Po tretie ani okolnosť, že na spáchanie trestného činu podľa § 353/A ods. 1 Trestného zákona je potrebné uskutočniť organizačnú činnosť, nepredstavuje podľa Komisie dostatočnú záruku. Vymedzenie organizačnej činnosti je podľa nej totiž predmetom „extenzívnej“ a „neurčitej“ formulácie, ktorá neumožňuje vylúčiť, že už len samotné poskytnutie pomoci niektorej osobe s predložením žiadosti o azyl, je trestne stíhateľné, keďže § 353/A ods. 5 tohto zákona sa obmedzuje na vymenovanie veľmi všeobecných príkladov organizačných činností. Nález Alkotmánybíróság (Ústavný súd) z 25. februára 2019 podľa Komisie neprinesol v tejto súvislosti právnu istotu, pretože právomoc presne vymedziť, čo predstavuje organizačnú činnosť, zveril sudcom všeobecných súdov.
- 51 Okrem toho podľa jej názoru zo znenia § 353/A Trestného zákona vyplýva jednak to, že činnosť možno kvalifikovať ako organizačnú činnosť v zmysle tohto článku, aj keď nie je vykonávaná pravidelne a jej cieľom je pomôcť len jedinej osobe, a jednak, že osoba, ktorá poskytne finančnú podporu, hoci aj malú, organizácii občianskej spoločnosti, ktorá žiadateľom o azyl nachádzajúcim sa v jednom z tranzitných priestorov poskytuje dokumentáciu k pravidlám Únie v oblasti azylu, môže byť vystavená trestnoprávnej sankcii.
- 52 Preto bez ohľadu na cieľ zákona vyplývajúci z jeho odôvodnenia, a to zníženie žiadostí o azyl, ktoré majú zneužívajúcu a zavádzajúcu povahu, § 353/A Trestného zákona vedie podľa Komisie k vzniku rizika trestného stíhania proti takmer každej osobe, ktorá poskytne pomoc pri začatí konania o azyle v Maďarsku. V tejto súvislosti Komisia na pojednávaní spresnila, že za pomoc pri začatí azylového konania je možné považovať akúkoľvek pomoc poskytnutú počas tohto konania, keďže od okamihu, keď kvázi súdny alebo správny orgán členského štátu zodpovedný za posúdenie žiadostí o medzinárodnú ochranu, a príslušný rozhodovať v prvom stupni o týchto žiadostiach (ďalej len „rozhodujúci orgán“), začne vyšetrovať spis, vzniká žiadateľovi značné množstvo povinností, aby preukázal svoj nárok na priznanie postavenia utečenca.

- 53 Komisia tiež uvádza, že § 353/A Trestného zákona nemožno považovať za prebratie smernice 2002/90 do maďarského práva, keďže pôsobnosť tohto článku sa odlišuje od napomáhaniu neoprávnenému vstupu, tranzitu a pobytu, ako je definované v článku 1 tejto smernice.
- 54 Vzhľadom na tieto spresnenia sa Komisia v prvom rade domnieva, že § 353/A Trestného zákona je nezlučiteľný s článkom 8 ods. 2 smernice 2013/32.
- 55 Keďže totiž takmer každá organizácia, ako aj každý dobrovoľník alebo právny poradca, ktorí vykonávajú organizačnú činnosť v zmysle § 353/A Trestného zákona, sú podľa nej v praxi vystavení možnosti trestného stíhania, hrozí, že bude znemožnený účinný prístup organizácií a osôb poskytujúcich poradenstvo a usmernenia žiadateľom o azyl prítomným na hraničných priechodoch na vonkajších hraniciach, vrátane tranzitných priestorov.
- 56 Podľa Komisie je nepochybne pravda, že článok 8 ods. 2 posledná veta smernice 2013/32 umožňuje Maďarsku určiť, kto môže vstúpiť do tranzitných priestorov s cieľom poskytovať žiadateľom o azyl právne poradenstvo. Takéto obmedzenia však možno uložiť len vtedy, ak sú objektívne nevyhnutné z dôvodov bezpečnosti, verejného poriadku alebo správy dotknutých hraničných priechodov, a pokiaľ sa tým tento prístup výrazne neobmedzí alebo neznesie. V prejednávanej veci však podľa jej názoru neboli splnené podmienky uplatnenia výnimiek založených na verejnom poriadku a verejnej bezpečnosti, pričom § 353/A nepredpokladá overenie takýchto podmienok.
- 57 V druhom rade sa Komisia domnieva, že Maďarsko si nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 12 ods. 1 písm. c) smernice 2013/32. Ustanovenie § 353/A Trestného zákona totiž podľa nej možno uplatniť na ktorúkoľvek osobu vykonávajúcu organizačnú činnosť, ktorá napomáha začatiu konania o azyle v zmysle článku 12 ods. 1 písm. c), a to okrem iného poskytovaním informácií o bezplatnej právnej pomoci alebo o náležitostiach potrebných na predloženie žiadosti.
- 58 Komisia v treťom rade uvádza, že tento § 353/A Trestného zákona je nezlučiteľný aj s článkom 22 ods. 1 smernice 2013/32. Ak sú totiž poradcovia, a osobitne právni poradcovia, stíhaní na základe toho, že poskytujú služby, na ktoré sa vzťahuje posledné uvedené ustanovenie, nemôžu už byť žiadateľom o azyl k dispozícii, a to ani v prípade zamietnutia žiadosti o azyl.
- 59 Komisia sa v štvrtom rade domnieva, že sporná maďarská úprava je nezlučiteľná aj s článkom 10 ods. 4 smernice 2013/33. Podľa nej je totiž potrebné tranzitné zariadenia považovať za zariadenia určené na zaistenie v zmysle článku 2 písm. h) smernice 2013/33. Na žiadateľov o azyl nachádzajúcich sa v tranzitných priestoroch sa preto podľa jej názoru vzťahuje článok 10 uvedenej smernice. § 353/A Trestného zákona pritom podľa Komisie zbavuje právo stanovené v tomto článku 10 ods. 4 jeho podstaty.
- 60 Maďarsko po prvé tvrdí, že vzhľadom na výraz „s cieľom“ možno § 353/A ods. 1 Trestného zákona chápať len tak, že zavádza úmyselný trestný čin. Osoba teda môže byť sankcionovaná na základe § 353/A Trestného zákona iba v prípade, ak sú orgány schopné bez akýchkoľvek rozumných pochybností preukázať, že konala s vedomím, že jednotliviec, v záujme ktorého vykonával organizačnú činnosť, nebol vystavený prenasledovaniu alebo že jeho obavy neboli v tejto súvislosti dôvodné, a že jej úmyslom bolo, aby tento jednotliviec mohol vďaka tejto činnosti začať konanie o azyle a získať povolenie na pobyt.

- 61 Alkotmánybíróság (Ústavný súd) vo svojom náleze z 25. februára 2019 podľa Maďarska potvrdil takýto výklad, pričom zdôraznil, že do pôsobnosti § 353/A Trestného zákona nemôže patriť bezodplatná organizačná činnosť, ktorou sa napĺňa povinnosť pomáhať chudobným a ľuďom v núdzi. Výklad, ktorý takto podal Alkotmánybíróság (Ústavný súd), zaväzuje všeobecné súdy.
- 62 Navyše z dôvodovej správy k § 353/A Trestného zákona podľa názoru Maďarska jasne vyplýva, že cieľom tohto ustanovenia je postihovať napomáhanie pri zneužívaní azylového konania a imigrácii založenej na podvodnom konaní, ako aj úkony smerujúce k organizovaniu takýchto činností. Maďarské orgány preto podľa neho musia na účely trestného stíhania preukázať, že cieľom páchatela bolo pomôcť osobám, ktoré chcú predložiť žiadosť o medzinárodnú ochranu, obísť právnu úpravu, zneužiť azylový systém alebo sa vyhnúť pravidlám týkajúcim sa povolení na pobyt. Preto podľa Maďarska osoby alebo organizácie konajúce v dobrej viere, ktoré sa nesnažia dosiahnuť ciele zakázané zákonom ani vyhnúť sa uplatneniu práva, nemôžu spáchať trestný čin podľa § 353/A Trestného zákona.
- 63 Osoba, ktorá poskytuje pomoc pri predkladaní žiadosti o medzinárodnú ochranu s vedomím, že žiadateľ veľmi pravdepodobne nemá nárok na postavenie utečenca, sa teda podľa neho nedopúšťa trestného činu podľa § 353/A Trestného zákona. V tejto súvislosti je podľa Maďarska potrebné zdôrazniť, že na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, skutočnosť, že určitá osoba v zásade nemá právo na azyl z dôvodu, že prešla bezpečnou treťou krajinou, nestačí na to, aby sa okamžite vylúčilo, že by sa mohla považovať za osobu s právom na priznanie postavenia utečenca, keďže dôvod neprípustnosti jej žiadosti založený na tomto prechode je v súlade s § 51 ods. 12 zákona o práve na azyl možné vyvrátiť.
- 64 Po druhé Maďarsko zdôrazňuje, že pojem „organizovanie“ sa používa ako definičný znak aj pri iných trestných činoch stanovených v Trestnom zákone. Skutočnosť, že § 353/A ods. 5 tohto zákona používa exemplifikatívny zoznam, podľa názoru Maďarska nesťažuje súdny výklad tohto pojmu, ale naopak ho uľahčuje.
- 65 Okrem toho takúto organizačnú činnosť nemožno podľa neho stavať na úroveň samotného poskytovania poradenstva alebo informácií, keďže pojem „organizovanie“ označuje komplexnejšiu a širšiu formu správania, ktorým sa má prostredníctvom koordinovaného postupu dosiahnuť zosúladený a presne určený cieľ. Alkotmánybíróság (Ústavný súd) napokon vo svojom náleze z 25. februára 2019 rozhodol, že poskytovanie služby právneho zastúpenia samo osebe neznamená vykonávanie organizačnej činnosti v zmysle § 353/A Trestného zákona. Navyše výkon činností právneho poradenstva, informovania alebo pomoci je výslovne zaručený maďarskou právnou úpravou v oblasti azylu.
- 66 Po tretie Maďarsko na pojednávaní uviedlo, že vzhľadom na to, že pomoc poskytnutá žiadateľovi o azyl môže byť potrestaná len v rozsahu, v akom umožňuje začať azylové konanie, táto trestnoprávna zodpovednosť sa nevzťahuje na žiadnu pomoc poskytnutú po predložení žiadosti o azyl. Hoci sa všetky ustanovenia práva Únie, ktorých porušenie namieta Komisia, týkajú len žiadateľov o medzinárodnú ochranu, štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátneho občianstva nadobúdajú postavenie žiadateľa až od predloženia svojej žiadosti.
- 67 Po štvrté Komisia sa podľa Maďarska na preukázanie existencie odstrašujúceho účinku, na ktorý poukazuje v súvislosti s § 353/A Trestného zákona, neopiera o žiadnu objektívnu skutočnosť. Pritom podľa neho prislúcha Komisii, aby Súdnemu dvoru predložila dôkazy potrebné na preverenie existencie namietaného nesplnenia povinnosti, pričom sa nemôže opierať o žiadnu domnienku.

- 68 Po piate, hoci účelom prijatia § 353/A Trestného zákona nebolo prebrať smernicu 2002/90 do maďarského práva, tento paragraf bol podľa Maďarska prijatý v súlade s cieľmi tejto smernice s cieľom sankcionovať trestné konanie, ktoré v čase prijatia uvedenej smernice ešte nebolo známe, hoci úzko súvisí s konaním uvedeným v jej článku 1.
- 69 Napokon Maďarsko tvrdí, že umiestnenie osôb v tranzitných priestoroch nepredstavuje opatrenie spočívajúce v zaistení, takže článok 10 ods. 4 smernice 2013/33 nie je v rámci preskúmania prejednávanej žaloby v nijakom prípade relevantný.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 70 Komisia sa v podstate domnieva, že Maďarsko tým, že organizačnú činnosť, ktorej cieľom je umožniť začatie konania o azyle osobám, ktoré nemôžu získať postavenie utečenca podľa kritérií stanovených jeho vnútroštátnym právom, kvalifikovalo ako trestný čin, neoprávnene obmedzilo práva zaručené článkom 8 ods. 2, článkom 12 ods. 1 písm. c) a článkom 22 ods. 1 smernice 2013/32, ako aj článkom 10 ods. 4 smernice 2013/33.
- 71 Z toho vyplýva, že túto výhradu je potrebné chápať tak, že smeruje voči trestnému činu stanovenému v § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona, pričom detaily takého trestného činu sú spresnené v § 353/A ods. 2, 3 a 5 tohto zákona.
- 72 Na účely určenia, či je uvedená výhrada dôvodná, je v prvom rade potrebné preskúmať, či toto ustanovenie predstavuje obmedzenie práv, ktoré vyplývajú z ustanovení smerníc 2013/32 a 2013/33 uvedených v bode 70 tohto rozsudku, a v prípade, že ide o takýto prípad, či takéto obmedzenie môže byť odôvodnené z hľadiska práva Únie.

O existencii obmedzenia

- 73 Na účely posúdenia, či § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona predstavuje obmedzenie práv zakotvených v ustanoveniach smerníc 2013/32 a 2013/33 uvedených v bode 70 tohto rozsudku, je potrebné určiť, či činnosti pomoci žiadateľom o medzinárodnú ochranu, na ktoré sa vzťahujú tieto ustanovenia práva Únie, patria do jeho pôsobnosti, a ak áno, či tento § 353/A ods. 1 písm. a) obmedzuje práva, ktoré sú zakotvené v uvedených ustanoveniach.
- 74 V prvom rade, pokiaľ ide o uplatniteľnosť uvedeného § 353/A ods. 1 písm. a) na takéto činnosti pomoci žiadateľom o medzinárodnú ochranu, je potrebné uviesť, že trestný čin stanovený v tomto ustanovení je založený na troch znakoch skutkovej podstaty.
- 75 Po prvé na preukázanie trestného činu zo znenia tohto ustanovenia vyplýva, že účelom pomoci poskytnutej páchatelom trestného činu musí byť „umožniť začatie azylového konania v Maďarsku“.
- 76 Podľa tohto členského štátu z toho vyplýva, že pôsobnosť tohto ustanovenia je obmedzená iba na tie fázy azylového konania, ktoré časovo predchádzajú samotnému posudzovaniu žiadosti o azyl rozhodujúcim orgánom, takže uvedené ustanovenie môže postihovať len takú pomoc, ktorá je poskytovaná štátnym príslušníkom tretích krajín alebo osobám bez štátnej príslušnosti, aby mohli podať a následne predložiť svoju žiadosť o azyl v zmysle článku 6 smernice 2013/32.

- 77 Komisia nepreukázala, že takýto výklad je nesprávny. Komisia totiž môže tvrdiť, že pôsobnosť § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona je potrebné chápať tak, že sa vzťahuje na pomoc poskytovanú počas celého azylového konania len vďaka takému výkladu uvedeného ustanovenia, ktorý je zjavne v rozpore s jeho znením, a to len z toho dôvodu, že v rámci samotného preskúmania žiadosti o azyl znáša žiadateľ určité povinnosti, ktoré si môžu vyžadovať pomoc zo strany osôb alebo organizácií, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia práva Únie uvedené v bode 70 tohto rozsudku.
- 78 Z toho vyplýva, že vzhľadom na skutočnosti predložené Súdnemu dvoru sa toto ustanovenie má chápať v tom zmysle, že nemôže odôvodniť odsúdenie v trestnom konaní voči osobe, ktorá poskytne pomoc žiadateľovi o azyl po tom, ako bola predložená jeho žiadosť v súlade s článkom 6 ods. 2 až 4 smernice 2013/32.
- 79 Vzhľadom na to je v prvom rade potrebné uviesť, že k výkonu činností podľa článku 8 ods. 2 a článku 22 ods. 1 smernice 2013/32, ako aj článku 10 ods. 4 smernice 2013/33 dochádza už pred predložením žiadosti o medzinárodnú ochranu, a tieto činnosti teda môžu patriť do pôsobnosti § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona.
- 80 Jednak totiž v rozpore s tým, čo uvádza Maďarsko, štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti sa stáva žiadateľom o medzinárodnú ochranu v zmysle týchto ustanovení už od okamihu, keď podá takúto žiadosť [rozsudok zo 17. decembra 2020, Komisia/Maďarsko (Prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu), C-808/18, EU:C:2020:1029, bod 100 a citovaná judikatúra]. Okrem toho sa článok 8 ods. 2 a článok 22 ods. 1 smernice 2013/32 majú vykladať v tom zmysle, že zabezpečujú možnosť poskytnúť pomoc aj na účely podania takejto žiadosti. Okrem toho, že cieľom smernice 2013/32 je zabezpečenie účinného, jednoduchého a rýchleho prístupu ku konaniu o medzinárodnej ochrane, a to už vo fáze podania žiadosti o medzinárodnú ochranu [pozri v tejto súvislosti rozsudok zo 17. decembra 2020, Komisia/Maďarsko (Prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu), C-808/18, EU:C:2020:1029, body 104 až 106], zo znenia článku 8 ods. 1 v spojení s článkom 8 ods. 2 smernice 2013/32 vyplýva, že cieľom pomoci poskytovanej na hraničných priechodoch je najmä uľahčiť štátnym príslušníkom tretích krajín alebo osobám bez štátnej príslušnosti, ktoré sa tam nachádzajú, podávanie žiadosti o medzinárodnú ochranu. Okrem toho článok 22 ods. 1 tejto smernice výslovne zakotvuje právo poradiť sa s poradcom vo všetkých fázach konania.
- 81 To naopak neplatí pre činnosti uvedené v článku 12 ods. 1 písm. c) smernice 2013/32. Zo samotného znenia tohto ustanovenia totiž vyplýva, že sa vzťahuje len na konania uvedené v kapitole III tejto smernice, to znamená od fázy samotného posúdenia žiadosti o azyl. Ako pritom vyplýva najmä z článku 31 ods. 3 tejto smernice, táto fáza sa začína až po predložení žiadosti o medzinárodnú ochranu, a teda potom, ako sa skončila fáza prístupu ku konaniu v zmysle jej článku 6.
- 82 Z toho vyplýva, že na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, činnosti pomoci žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktoré sú podľa § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona kvalifikované ako trestný čin, nepatria do pôsobnosti článku 12 ods. 1 písm. c) smernice 2013/32. Ich kriminalizácia preto nemôže predstavovať obmedzovanie práv zaručených žiadateľom o medzinárodnú ochranu podľa tohto ustanovenia.
- 83 Po druhé je na preukázanie trestného činu konania podľa tohto § 353/A ods. 1 písm. a) tiež potrebné, aby bola pomoc poskytnutá v rámci „organizačnej činnosti“.

- 84 Hoci pojem „organizačná činnosť“ nie je v § 353/A Trestného zákona definovaný, keďže odsek 5 tohto článku obsahuje len exemplifaktívny zoznam takýchto činností, zo samotného znenia odsekov 2 a 3 uvedeného paragrafu vyplýva, že pomoc poskytnutú na účely podania alebo predloženia žiadosti o azyl možno považovať za „organizačnú činnosť“ v zmysle § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona aj vtedy, ak je poskytnutá len jedinej osobe, príležitostne a bez ohľadu na to, či pri tom ide o dosiahnutie zisku.
- 85 Maďarsko však tvrdí, že na to, aby mohla byť pomoc poskytnutá osobe, ktorá chce získať azyl na jeho území, považovaná za „organizačnú činnosť“ v zmysle tohto posledného uvedeného ustanovenia, musí byť súčasťou koordinovaného postupu sledujúceho zosúladený a presne určený cieľ.
- 86 Táto skutočnosť v každom prípade nemôže brániť trestnému stíhaniu určitých činností patriacich do pôsobnosti článku 8 ods. 2 a článku 22 ods. 1 smernice 2013/32, ako aj článku 10 ods. 4 smernice 2013/33 na základe § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona.
- 87 Článok 8 ods. 2 smernice 2013/32 a článok 10 ods. 4 smernice 2013/33 totiž okrem iného jednak priznávajú určitým organizáciám právo na prístup k žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorí sa nachádzajú na vonkajších hraniciach členských štátov alebo sú zaistení na ich území. Ako v podstate uviedol generálny advokát v bode 39 svojich návrhov, činnosť týchto organizácií je svojou povahou predmetom určitej koordinácie s cieľom dosiahnuť zosúladený a presne určený cieľ. Preto sa pomoc týmto žiadateľom o azyl zo strany členov uvedených organizácií musí považovať za „organizačnú činnosť“ v zmysle tohto § 353/A ods. 1 písm. a).
- 88 Okrem toho aj keď organizácie poskytujúce pomoc žiadateľom o medzinárodnú ochranu nie sú výslovne uvedené v článku 22 ods. 1 smernice 2013/32, nemožno vylúčiť, že možnosť poradiť sa, vrátane porady s právnym zástupcom, ktorú môže žiadateľ o medzinárodnú ochranu využiť na vlastné náklady na základe tohto ustanovenia, sa uskutoční v rámci „organizačných činností“ v zmysle, aký im priznáva Maďarsko.
- 89 Hoci sa totiž takéto konzultácie vykonávajú v prospech určitej osoby, je celkom možné, že k nim dochádza vo všeobecnejšom rámci koordinovanej a zosúladenej činnosti zameranej na pomoc žiadateľom o medzinárodnú ochranu.
- 90 Ani z nálezu Alkotmánybíróság (Ústavný súd) z 25. februára 2019, na ktorý sa odvoláva Maďarsko na podporu svojej obhajoby, nevyplýva, že by právne poradenstvo, vrátane právneho poradenstva poskytnutého advokátom, bolo v každom prípade vylúčené z pôsobnosti § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Hoci totiž uvedený súd v tomto náleze zdôraznil, že právna pomoc ako taká nie je organizačnou činnosťou, ktorú by bolo možné trestať na základe tohto ustanovenia, zároveň ale platí, že nevylúčil, že takáto pomoc môže pri splnení podmienok stanovených v uvedenom ustanovení spadať do jeho pôsobnosti. Okrem toho uvedený súd spresnil, že podľa maďarského práva sa výkon advokácie nemôže vykonávať s cieľom obísť zákon.
- 91 Po tretie trestný čin podľa tohto § 353/A ods. 1 písm. a) vyžaduje úmysel. Ako totiž uviedlo Maďarsko, na preukázanie tohto trestného činu je potrebné, aby maďarské orgány bez akýchkoľvek rozumných pochybností preukázali, že jeho páchatel si bol vedomý toho, že osoba, ktorej poskytol pomoc, nemôže podľa maďarského práva získať azyl.

- 92 Pritom však článok 8 ods. 2 ani článok 22 ods. 1 smernice 2013/32, a ani článok 10 ods. 4 smernice 2013/33 zo svojej pôsobnosti nevyklučujú pomoc poskytnutú žiadateľovi o medzinárodnú ochranu, hoci si osoba poskytujúca takúto pomoc bola vedomá, že žiadosť bude v každom prípade odsúdená na neúspech.
- 93 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že prinajmenšom niektoré činnosti pomoci žiadateľom o medzinárodnú ochranu, na ktoré sa vzťahuje článok 8 ods. 2 a článok 22 ods. 1 smernice 2013/32, ako aj článok 10 ods. 4 smernice 2013/33, patria do pôsobnosti § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona.
- 94 V druhom rade je potrebné preskúmať, či tento § 353/A ods. 1 písm. a) obmedzuje práva, ktoré sú zakotvené v ustanoveniach práva Únie uvedených v bode 93 tohto rozsudku.
- 95 Pokiaľ ide jednak o práva vyplývajúce z článku 8 ods. 2 smernice 2013/32 a článku 10 ods. 4 smernice 2013/33, hoci platí, že tieto ustanovenia § 353/A ods. 1 písm. a) a § 353/A ods. 2 a 3 formálne nezakazujú osobám alebo organizáciám poskytujúcim pomoc žiadateľom o medzinárodnú ochranu ani prístup k štátnym príslušníkom tretích krajín alebo osobám bez štátnej príslušnosti, ktorí chcú získať azyl v Maďarsku a ktorí sa dostavia na vonkajšie hranice tohto členského štátu alebo sú zadržaní na jeho území, ani komunikáciu s nimi, zároveň však tým, že trestne postihujú určitý druh pomoci poskytovanej za daných okolností, obmedzujú práva na prístup k takýmto žiadateľom a komunikáciu s nimi, ktoré sú výslovne priznané v uvedenom článku 8 ods. 2 a článku 10 ods. 4.
- 96 Pokiaľ ide ďalej o článok 22 ods. 1 smernice 2013/32, hoci riziko trestnej sankcie nenesie samotný žiadateľ o azyl, § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona v spojení s jeho § 353/A ods. 2 a 3 obmedzuje aj účinnosť práva zaručeného tomuto žiadateľovi v uvedenom článku 22 ods. 1, ktorým je právo poradiť sa na vlastné náklady s právnym zástupcom alebo iným poradcom, keďže toto trestnoprávne ustanovenie môže odrádzať poskytovateľov takýchto služieb od poskytnutia pomoci takémuto žiadateľovi. Okrem toho takáto kriminalizácia obmedzuje aj právo odpovedať na žiadosti žiadateľov o azyl, ktoré títo poskytovatelia služieb nepriamo odvodzujú z tohto článku 22 ods. 1.
- 97 Je tiež potrebné zdôrazniť, ako to Maďarsko uznalo na pojednávaní, že trestnosť niektorých činností spočívajúcich v pomoci žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorá vyplýva z § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona, je spojená s krátkodobým trestom odňatia slobody, čo je opatrenie obmedzujúce osobnú slobodu. Okrem toho v súlade s § 353/A ods. 2 tohto zákona ak k spáchaniu tohto trestného činu dochádza pravidelne, jeho páchatel sa vystavuje trestu odňatia slobody v trvaní jedného roka. To isté platí, ak k uvedenému porušeniu došlo za okolností opísaných v § 353/A ods. 3 uvedeného zákona.
- 98 Zavedenie takýchto trestných sankcií má nepochybne veľmi silný odstrašujúci účinok, ktorý môže viesť k tomu, že osoby, ktoré majú záujem poskytovať pomoc štátnym príslušníkom tretích krajín alebo osobám bez štátnej príslušnosti žiadajúcim o priznanie postavenia utečenca v Maďarsku, sa nebudú zapájať do činností poskytovania pomoci, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia práva Únie uvedené v bode 93 tohto rozsudku.
- 99 Vzhľadom na tieto skutočnosti je potrebné § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona v spojení s jeho § 353/A ods. 2 a 3 považovať za obmedzenie práv zakotvených v uvedených ustanoveniach, ktoré navyše prispievajú ku konkretizácii práva zakotveného v článku 18 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Chartha“).

- 100 Je potrebné dodať, že žiadne z tvrdení predložených Maďarskom nemôže tento záver spochybniť.
- 101 Po prvé, aj za predpokladu, že ako tvrdí tento členský štát, práva zaručené ustanoveniami smerníc 2013/32 a 2013/33 uvedenými v bode 93 tohto rozsudku boli výslovne zakotvené v iných ustanoveniach maďarského práva, nič by to nemenilo na skutočnosti, že § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona je vo vzťahu k týmto vnútroštátnym ustanoveniam potrebné považovať za osobitnú právnu úpravu, ktorá ich pôsobnosť obmedzuje, a nie naopak.
- 102 Po druhé, pokiaľ ide o výkladovú výhradu, ktorú sformuloval Alkotmánybíróság (Ústavný súd) vo svojom náleze z 25. februára 2019, je potrebné konštatovať, že podľa nej tento § 353/A ods. 1 písm. a) nemôže postihovať altruistické skutky pomoci, ktorými sa plní povinnosť pomáhať chudobným a ľuďom v núdzi a ktoré nevychádzajú z úmyslov zakázaných v tomto ustanovení.
- 103 Pritom je jednak potrebné uviesť, že táto výkladová výhrada sa obmedzuje len na bezodplatné činnosti, a nevzťahuje sa teda na osobu poskytujúcu pomoc žiadateľom o azyl za odplatu, hoci článok 22 ods. 1 smernice 2013/32 zaručuje len právo žiadateľa poradiť sa s právnym zástupcom alebo iným poradcom na vlastné náklady.
- 104 Okrem toho z uvedenej výkladovej výhrady vyplýva, že pomoc poskytovaná bezodplatne žiadateľom o azyl je vylúčená z pôsobnosti § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona len vtedy, ak chýba úmyselný prvok tohto trestného činu. Zdá sa preto vylúčené, že by osoba, ktorá v rámci organizačnej činnosti poskytuje pomoc na účely podania alebo predloženia žiadosti o azyl, bola na základe tejto výhrady oslobodená od akejkoľvek trestnej zodpovednosti, ak sa bez akýchkoľvek pochybností preukáže, že táto osoba si bola vedomá toho, že takáto žiadosť nemôže podľa maďarského práva uspieť.
- 105 Po tretie na rozdiel od toho, čo tvrdí Maďarsko vo svojich písomných pripomienkach, Komisia nebola povinná na účely preukázania existencie obmedzenia práv zakotvených v ustanoveniach práva Únie uvedených v bode 93 tohto rozsudku predložiť dôkazy preukazujúce, že odrádzajúci účinok § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa konkrétne prejavil znížením prístupu k žiadateľom o azyl alebo znížením konzultácií, ktoré boli skutočne poskytnuté týmto žiadateľom.
- 106 Hoci totiž Komisii prináleží preukázať existenciu vytýkaného nesplnenia povinnosti bez toho, aby sa mohla opierať o akúkoľvek domnienku, existencia nesplnenia povinnosti môže byť v prípade, že toto nesplnenie povinnosti spočíva v prijatí legislatívneho alebo regulačného opatrenia, ktorého existencia a uplatňovanie nie sú spochybňované, preukázaná prostredníctvom právnej analýzy ustanovení tohto opatrenia [pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. júna 2020, Komisia/Maďarsko (Transparentnosť združení), C-78/18, EU:C:2020:476, body 36 a 37, ako aj citovanú judikatúru].
- 107 V prejednávanej veci pritom nesplnenie povinnosti, ktoré Komisia pripisuje Maďarsku, spočíva v prijatí § 353/A Trestného zákona, ktorého existenciu ani uplatňovanie tento členský štát nespochybňuje a ktorého ustanovenia sú predmetom právnej analýzy v návrhu na začatie konania. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že Maďarsko na pojednávaní pripustilo, že na základe § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona došlo k začatiu niekoľkých trestných stíhaní.
- 108 Napokon je v každom prípade potrebné uviesť, že aj keby toto ustanovenie, ako tvrdí Maďarsko, ešte nebolo použité ako základ pre odsúdenie v trestnom konaní, takáto okolnosť by nebola rozhodujúca pre posúdenie, či má odstrašujúci účinok, ktorý obmedzuje práva zaručené ustanoveniami práva Únie uvedenými v bode 93 tohto rozsudku. Okrem toho, že také odsúdenie

nemožno v budúcnosti vylúčiť, neoddeliteľnou súčasťou odstrašujúceho účinku vymedzenia trestných činov je aj to, že odrádzajú každého od toho, aby sa dopustil skutku považovaného za protiprávny, a tým sa vystavil s tým spojeným sankciám.

O existencii odôvodnenia

- 109 Keďže § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona, a to prípadne v spojení s § 353/A ods. 2 a 3 tohto zákona predstavuje obmedzenie práv zaručených článkom 8 ods. 2 a článkom 22 ods. 1 smernice 2013/32, ako aj článkom 10 ods. 4 smernice 2013/33, prináleží Súdnemu dvoru, aby preskúmal, či je takéto obmedzenie odôvodnené z hľadiska práva Únie.
- 110 V tejto súvislosti z pripomienok Maďarska vyplýva, že § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona bol prijatý s cieľom potláčať napomáhanie tak zneužívaniu azylového konania, ako aj nelegálnemu prisťahovalectvu založenému na podvode. Preto je potrebné určiť, či môže tvrdené sledovanie takýchto cieľov odôvodniť obmedzenie práv uvedených v predchádzajúcom bode.

– O boji proti napomáhaniu zneužívaniu azylového konania

- 111 V súlade s ustálenou judikatúrou Súdného dvora sa osoby podliehajúce súdnej právomoci nemôžu podvodne alebo zneužívajúcim spôsobom dovoľávať právnych noriem Únie. Z toho vyplýva, že členský štát musí odmietnuť uplatnenie ustanovení práva Únie, pokiaľ sa dovoľávanie týchto ustanovení neuskutočňuje na dosiahnutie cieľov týchto ustanovení, ale s cieľom získať výhodu z práva Únie, hoci podmienky na získanie tohto zvýhodnenia sú splnené len formálne (rozsudok z 26. februára 2019, T Danmark a Y Denmark, C-116/16 a C-117/16, EU:C:2019:135, body 70 až 72, ako aj citovaná judikatúra).
- 112 Článok 8 ods. 2 smernice 2013/32 a článok 10 ods. 4 smernice 2013/33 preto nemožno vykladať v tom zmysle, že bránia členským štátom trestať osoby alebo organizácie zmienené v uvedených ustanoveniach, ak konajú spôsobom, ktorý predstavuje využitie práva na prístup žiadateľov o medzinárodnú ochranu na účely nezlučiteľné s cieľmi, pre ktoré im je takéto právo na prístup priznané.
- 113 Rovnako článok 22 ods. 1 smernice 2013/32 nemožno vykladať v tom zmysle, že zakazuje členským štátom sankcionovať podvodné alebo zneužívajúce praktiky, ktorých sa dopustili právni alebo iní poradcovia v rámci poradenstva, ktoré uskutočňujú v prospech týchto žiadateľov.
- 114 Je preto potrebné určiť, či § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona v spojení s § 353/A ods. 2 a 3 tohto zákona predstavuje vhodné opatrenie na boj proti podvodným alebo zneužívajúcim praktikám v zmysle judikatúry citovanej v bode 111 tohto rozsudku.
- 115 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že Komisia nespochybnila, že toto ustanovenie maďarského trestného práva umožňuje sankcionovať konanie, voči ktorému môže legitímne smerovať boj proti podvodným alebo zneužívajúcim praktikám.
- 116 Uvedené trestnoprávne ustanovenie maďarského práva sa však neobmedzuje na potláčanie takéhoto konania. Nezákonná povaha pomoci, ktorú trestá § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona je totiž daná, len čo možno bez akýchkoľvek rozumných pochybností preukázať, že dotknutá osoba vedela o tom, že jednotlivец, ktorému poskytla pomoc, nemôže získať postavenie utečenca podľa maďarského práva. Preto na rozdiel od toho, čo tvrdí Maďarsko, hneď ako možno

predložiť takýto dôkaz, akákoľvek pomoc poskytnutá v rámci organizačnej činnosti s cieľom uľahčiť predloženie alebo podanie žiadosti o azyl, aj keby bola táto pomoc poskytnutá v prísnom súlade s procesnými pravidlami stanovenými v tejto súvislosti a bez úmyslu uviesť rozhodujúci orgán do skutkového omylu, môže byť trestne sankcionovaná.

- 117 Maďarsko takto postihuje konanie, ktoré nemožno považovať za podvodné alebo zneužívajúce konanie v zmysle judikatúry citovanej v bode 111 tohto rozsudku.
- 118 V prvom rade je potrebné zdôrazniť, že Maďarsko nepoprelo, že osoba, ktorá by poskytla pomoc s predložením alebo podaním žiadosti o azyl v Maďarsku, a to s vedomím, že táto žiadosť nemôže vzhľadom na pravidlá maďarského práva uspieť, pričom by sa však domnievala, že tieto pravidlá sú v rozpore s medzinárodným právom alebo právom Únie, by sa vystavila trestnému stíhaniu na základe § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona.
- 119 Pritom by bolo v rozpore s cieľom smernice 2013/32, ktorým je, ako bolo zdôraznené v bode 80 tohto rozsudku, zabezpečiť účinný, jednoduchý a rýchly prístup ku konaniu o medzinárodnej ochrane, ak by títo žiadatelia boli zbavení pomoci, ktorá by im umožnila napadnúť v neskoršom štádiu tohto konania legalitu vnútroštátnej právnej úpravy uplatniteľnej na ich situáciu, a to osobitne vzhľadom na právo Únie.
- 120 V tejto súvislosti je potrebné venovať osobitnú pozornosť situácii advokátov, s ktorými sa radia žiadatelia a ktorých činnosti môžu patriť, ako bolo zdôraznené v bodoch 88 až 90 tohto rozsudku, do pôsobnosti § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona.
- 121 Z judikatúry Súdneho dvora totiž vyplýva, že advokát musí byť skutočne schopný zabezpečiť plnenie svojich úloh poradenstva, obhajoby a zastupovania svojho klienta, inak by tomuto klientovi hrozilo, že bude zbavený práv, ktoré mu priznáva článok 47 Charty [pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. júla 2021, Komisia/Poľsko (Disciplinárny režim sudcov), C-791/19, EU:C:2021:596, bod 206 a citovanú judikatúru].
- 122 § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona pritom advokátom bráni v tom, aby zabezpečili účinnú obhajobu záujmov žiadateľov, ktorí sa s nimi radia, a to tým, že ich odradzuje od poskytovania poradenstva rady týmto žiadateľom, aby predložili alebo podali žiadosť o azyl v Maďarsku s cieľom umožniť im neskôr napadnúť relevantné vnútroštátne ustanovenia, ktoré považujú za rozporné s právom Únie.
- 123 Je pravda, že Maďarsko tvrdí, že osoba obvinená na základe tohto § 353/A ods. 1 písm. a) by prípadne mohla na súde príslušnom rozhodovať o trestnom stíhaní, ktoré je voči nej vedené, namietat rozpor týchto vnútroštátnych ustanovení s právom Únie, aby ju tento súd oslobodil spod obžaloby, ktorá mu bola uložená.
- 124 Nič to však nemení na tom, že by bolo v rozpore s článkom 47 Charty, ak by bola niektorá osoba nútená porušiť pravidlo alebo právnu povinnosť a vystaviť sa sankcii spojenej s týmto protiprávnym konaním na to, aby mohla mať prístup k súdu príslušnému na zabezpečenie dodržiavania práv, ktoré jej zaručuje právo Únie [pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2020, État luxembourgeois (Právo na opravný prostriedok proti žiadosti o informácie v daňových veciach), C-245/19 a C-246/19, EU:C:2020:795, bod 66, ako aj citovanú judikatúru].

- 125 V druhom rade, ako Maďarsko potvrdilo na pojednávaní, zo samotného znenia § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona vyplýva, že toto ustanovenie postihuje konanie akejkoľvek osoby, ktorá s úplnou znalosťou veci a v rámci organizačnej činnosti pomáha osobe podať alebo predložiť žiadosť o azyl v Maďarsku, hoci táto osoba nebola vystavená prenasledovaniu a nečelila hrozbe prenasledovania prinajmenšom v jednom zo štátov, cez ktoré prechádzala pred príchodom do Maďarska.
- 126 Pritom ako je uvedené v bode 42 tohto rozsudku, smernica 2013/32 bráni tomu, aby bola žiadosť o azyl zamietnutá ako neprípustná z takéhoto dôvodu. V dôsledku toho, ako v podstate uviedol generálny advokát v bode 35 svojich návrhov, je zjavné, že § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona tým, že stanovuje trestnoprávnu sankciu za poskytnutie takej pomoci, aká je opísaná v predchádzajúcom bode, postihuje za správanie, ktoré ako také nemožno v žiadnom prípade považovať za podvodné alebo zneužívajúce konanie, a tým porušuje práva, ktoré sú zaručené ustanoveniami práva Únie uvedenými v bode 93 tohto rozsudku.
- 127 V treťom rade je potrebné uviesť, že po prvé, hoci ako bolo zdôraznené v bode 91 tohto rozsudku, spáchanie trestného činu uvedeného v § 353/A ods. 1 písm. a) vyžaduje, aby bolo bez dôvodných pochybností možné preukázať, že jeho páchatel vedel o tom, že žiadosť o azyl je odsúdená na neúspech, podľa informácií, ktoré má Súdny dvor k dispozícii, nemožno vylúčiť, že by k odsúdeniu v trestnom konaní na základe tohto ustanovenia mohlo dôjsť aj vtedy, ak sa konkrétne preukáže, že obvinený nemohol nevedieť o tom, že štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorej pomáhal, nespĺňa podmienky stanovené maďarským právom pre získanie práva na azyl.
- 128 Po druhé, keďže § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona nevyklučuje možnosť trestne stíhať určitú osobu len na základe preukázania bez dôvodných pochybností, že táto osoba nemohla nevedieť o tom, že žiadateľ, ktorému poskytla pomoc, nespĺňa podmienky na udelenie azylu podľa maďarského práva, v jeho dôsledku sa žiadna osoba, ktorá má v úmysle poskytnúť takúto pomoc, nemôže obmedziť na poskytnutie čisto formálnej pomoci žiadateľovi v rámci podania alebo predloženia žiadosti o azyl, ale naopak, musí už v tejto fáze preskúmať, či táto žiadosť môže podľa maďarského práva uspieť.
- 129 Pritom, ako jednak v podstate poznamenáva Komisia, od osôb, ktoré poskytujú pomoc žiadateľom o azyl, bez ohľadu na to, z akého titulu to robia, nemožno očakávať, že budú vykonávať takúto kontrolu predtým, ako štátnemu príslušníkovi tretej krajiny alebo osobe bez štátneho občianstva pomôžu podať alebo predložiť ich žiadosť o azyl.
- 130 Žiadatelia o azyl môžu mať navyše ťažkosti uviesť už v štádiu podania alebo predloženia svojej žiadosti relevantné skutočnosti, ktoré odôvodňujú, aby im bolo priznané postavenie utečenca.
- 131 Okrem toho riziko, že dotknutá osoba bude čeliť trestnoprávnej sankcii len z toho dôvodu, že nemohla nevedieť o tom, že žiadosť o azyl je odsúdená na neúspech, spôsobuje neistotu, pokiaľ ide o zákonnosť akejkoľvek pomoci zameranej na to, aby bolo možné uskutočniť tieto dve zásadné štádiá konania o udelení azylu, ktorými sú podanie a predloženie takejto žiadosti. To platí o to viac, že § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona postihuje tento trestný čin obzvlášť prísny trestom vo forme odňatia slobody.

132 Z toho vyplýva, že toto ustanovenie môže veľmi silne odrádzať kohokoľvek, kto má v úmysle poskytnúť akúkoľvek pomoc pri podaní alebo predložení žiadosti o azyl, a to bez ohľadu na titul, z akého tak robí, hoci táto pomoc má len umožniť štátnemu príslušníkovi tretej krajiny alebo osobe bez štátnej príslušnosti uplatniť svoje základné právo požiadať o azyl v členskom štáte, ktoré je zaručené v článku 18 Charty a spresnené v článku 6 smernice 2013/32.

133 Z bodov 116 až 132 tohto rozsudku vyplýva, že § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona v spojení s odsekmi 2 a 3 tohto paragrafu ide nad rámec toho, čo možno považovať za nevyhnutné na dosiahnutie cieľa spočívajúceho v boji proti podvodným alebo zneužívajúcim praktikám.

– O boji proti nelegálnemu prisťahovalectvu založenému na podvode

134 Pokiaľ ide o cieľ spočívajúci v boji proti nelegálnemu prisťahovalectvu založenému na podvode, a bez toho, aby bolo potrebné preskúmať, či takýto cieľ umožňuje odôvodniť obmedzenia všetkých práv zakotvených v ustanoveniach práva Únie uvedených v bode 93 tohto rozsudku, stačí zdôrazniť, že § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona v každom prípade nie je vhodným opatrením na sledovanie takéhoto cieľa.

135 V prvom rade totiž cieľom § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona nie je sankcionovať osobu, ktorá poskytuje materiálnu alebo finančnú pomoc určenú na uľahčenie neoprávneného vstupu na maďarské územie alebo pobytu na ňom, pričom takéto konanie možno trestať na základe iných ustanovení tohto zákona, ako Maďarsko uznáva vo svojich písomných pripomienkach.

136 V druhom rade je potrebné pripomenúť, že každý štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti má právo podať žiadosť o medzinárodnú ochranu na území členského štátu, vrátane jeho hraníc alebo tranzitných priestorov, aj keď sa na tomto území zdržiava neoprávnene [pozri v tomto zmysle rozsudky z 25. júna 2020, Ministerio Fiscal (Orgán, ktorému by mohla byť adresovaná žiadosť o medzinárodnú ochranu), C-36/20 PPU, EU:C:2020:495, bod 73, a zo 17. decembra 2020, Komisia/Maďarsko (Prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu), C-808/18, EU:C:2020:1029, bod 96, ako aj citovanú judikatúru.]. Toto právo mu musí byť priznané bez ohľadu na vyhladky na úspech takejto žiadosti.

137 Okrem toho, ako bolo pripomenuté v bode 80 tohto rozsudku, štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti získava postavenie žiadateľa o medzinárodnú ochranu v zmysle smernice 2013/32 v okamihu podania takejto žiadosti. Takýto žiadateľ pritom v zásade nemôže byť považovaný za osobu, ktorá sa na území členského štátu, v ktorom podal svoju žiadosť, zdržiava neoprávnene, až kým sa o nej nerozhodne v prvom stupni (pozri v tomto zmysle rozsudky z 19. júna 2018, Gnandi, C-181/16, EU:C:2018:465, bod 40, a zo 14. mája 2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU a C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, bod 209 a citovanú judikatúru).

138 Preto poskytnutie pomoci pri podávaní alebo predkladaní žiadosti o azyl na území členského štátu, aj keby bolo osobe poskytujúcej pomoc jasné, že tejto žiadosti nebude vyhovené, nemožno považovať za činnosť podporujúcu nezákonný vstup alebo pobyt štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osoby bez štátnej príslušnosti na území tohto členského štátu.

139 To platí aj v prípade, keď žiadateľ o azyl nemá právo zostať na území dotknutého členského štátu počas posudzovania jeho žiadosti v prvom stupni, ako to výnimočne stanovuje článok 9 ods. 2 smernice 2013/32. Nič to nemení na tom, že keďže pomoc, ktorá je trestná podľa § 353/A ods. 1

písm. a) Trestného zákona, sa obmedzuje len na umožnenie dotknutej osobe podať alebo predložiť takúto žiadosť, a nie zostať v takom prípade na území tohto členského štátu, nemožno ju stotožňovať s napomáhaním k neoprávnenému pobytu.

- 140 Navyše na rozdiel od toho, čo Maďarsko naznačuje vo svojom písomnom vyjadrení, činnosť, ktorej trestnosť stanovuje tento § 353/A ods. 1 písm. a), sa v skutočnosti jasne odlišuje od konania, ktoré sú členské štáty povinné primerane postihovať podľa článku 1 ods. 1 smernice 2002/90. Takýmito skutkami sú jednak úmyselné napomáhanie osobe, ktorá je štátnym príslušníkom tretej krajiny, aby vstúpila na územie členského štátu alebo cez neho prešla v rozpore s právnymi predpismi tohto štátu o vstupe alebo tranzite cudzincov, a jednak úmyselné napomáhanie pre finančný zisk takejto osobe zdržiavať sa na území členského štátu v rozpore s právnymi predpismi tohto štátu o pobyte cudzincov.
- 141 Pritom nemožno vychádzať z toho, že štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti porušujú pravidlá týkajúce sa vstupu na územie členských štátov a pobytu na ňom len z toho dôvodu, že na území dotknutého členského štátu žiadajú o medzinárodnú ochranu. Osobu, ktorá iba pomáha štátnemu príslušníkovi tretej krajiny alebo osobe bez štátnej príslušnosti podať alebo predložiť žiadosť o azyl príslušným vnútroštátnym orgánom, hoci aj s vedomím, že takáto žiadosť je odsúdená na neúspech, preto nemožno prirovnávať k osobe, ktorá poskytuje pomoc pri neoprávnenom vstupe, tranzite alebo pobyte, ako sa uvádza v článku 1 ods. 1 smernice 2002/90.
- 142 Tento výklad podporuje aj článok 6 rámcového rozhodnutia 2002/946. Hoci toto rámcové rozhodnutie ukladá členským štátom povinnosť prijať účinné sankcie postihujúce spáchanie porušení právnych predpisov uvedených v článku 1 smernice 2002/90, článok 6 tohto rámcového rozhodnutia výslovne stanovuje, že toto rámcové rozhodnutie sa uplatňuje bez toho, aby bola dotknutá ochrana priznaná žiadateľom o azyl v súlade s medzinárodným právom.
- 143 Preto obmedzenie práv zakotvených v ustanoveniach práva Únie uvedených v bode 93 tohto rozsudku zavedené § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona v spojení s § 353/A 2 a 3 nie je odôvodnené.
- 144 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy je potrebné konštatovať, že Maďarsko si tým, že vo svojom vnútroštátnom práve trestnoprávne postihuje konanie akejkoľvek osoby, ktorá v rámci organizačnej činnosti poskytuje pomoc pri podávaní alebo predkladaní žiadosti o azyl na jeho území, ak je možné bez akýchkoľvek pochybností preukázať, že táto osoba si bola vedomá toho, že takejto žiadosti nemožno podľa maďarského práva vyhovieť, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 8 ods. 2 a článku 22 ods. 1 smernice 2013/32, ako aj z článku 10 ods. 4 smernice 2013/33.
- 145 Výhradu Komisie je naopak potrebné zamietnuť v rozsahu, v akom sa zakladá na nesplnení povinností, ktoré Maďarsku vyplývajú z článku 12 ods. 1 písm. c) smernice 2013/32 z dôvodu prijatia § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

O § 46/F zákona o polícii

Argumentácia účastníkov konania

- 146 Komisia sa domnieva, že Maďarsko si tým, že stanovilo, že obmedzenia slobody pohybu stanovené v § 46/F zákona o polícii sú uplatniteľné na osoby podozrivé zo spáchania trestného činu podľa § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona alebo odsúdené za takýto trestný čin, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 8 ods. 2, článku 12 ods. 1 písm. c) a článku 22 ods. 1 smernice 2013/32, ako aj z článku 10 ods. 4 smernice 2013/33.
- 147 V tejto súvislosti na doplnenie argumentov uvedených v súvislosti s § 353/A Trestného zákona Komisia poznamenáva, že aj keby sa organizácie a osoby uvedené v článku 8 ods. 2 smernice 2013/32 rozhodli pokračovať vo výkone svojej činnosti aj napriek riziku stíhania, ktoré im hrozí z dôvodu tohto trestného ustanovenia, bolo by jednoduché zabrániť im v tom, a to na základe § 46/F zákona o polícii, ktorý zakazuje ktorejkoľvek osobe, hoci aj len podozrivej z toho, že sa dopustila porušenia tohto § 353/A, priblížiť sa k vonkajším hraniciam Maďarska. Takéto obmedzenie práva zaručeného článkom 8 ods. 2 smernice 2013/32 podľa Komisie pritom nemôže byť odôvodnené na základe druhej vety tohto ustanovenia, keďže policajné opatrenia stanovené v tomto § 46/F sú automatickým dôsledkom začatia trestného konania.
- 148 Okrem toho sa Komisia domnieva, že uplatňovanie § 46/F zákona o polícii na osoby podozrivé zo spáchania trestného činu podľa § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona alebo odsúdené na základe tohto posledného uvedeného ustanovenia, je spôsobilé zbaviť práva zaručené článkom 12 ods. 2 písm. c) a článkom 22 ods. 1 smernice 2013/32, ako aj článkom 10 ods. 4 smernice 2013/33, ich podstaty.
- 149 Maďarsko na doplnenie argumentov, ktoré uviedlo na podporu svojej obrany týkajúcej sa § 353/A Trestného zákona, uvádza, že je logické, že osoba podozrivá zo spáchania trestného činu nemôže vstupovať do tak významného zariadenia, ako je tranzitný priestor.
- 150 Okrem toho, keďže na začatie trestného stíhania je podľa Maďarska nevyhnutné „dôvodné podozrenie“ v zmysle zákona A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (zákon č. XC z roku 2017, ktorým sa ustanovuje Trestný poriadok), z 26. júna 2017 (*Magyar Közlöny* 2017/99), v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej, zákaz vstupu do pohraničnej oblasti osobám stíhaným za trestné činy uvedené v § 46/F zákona o polícii je podľa neho v súlade s výnimkou založenou na ochrane verejného poriadku alebo bezpečnosti stanovenou v článku 8 ods. 2 smernice 2013/32. Podľa názoru Maďarska osoby podozrivé z toho, že v rámci organizačnej činnosti poskytujú žiadateľom o azyl informácie potrebné na oklamanie maďarských orgánov, konkrétne ohrozujú udržiavanie bezpečnosti a verejného poriadku alebo administratívne riadenie hraničných priechodov, takže § 46/F podľa neho predstavuje nevyhnutné a odôvodnené opatrenie na udržiavanie poriadku na štátnych hraniciach.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 151 Komisia v podstate Maďarsku vytýka, že tým, že stanovilo, že § 46/F zákona o polícii sa uplatňuje na osoby obvinené na základe § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona alebo odsúdené na základe tohto ustanovenia, porušilo článok 8 ods. 2, článok 12 ods. 1 písm. c) a článok 22 smernice 2013/32, ako aj článok 10 ods. 4 smernice 2013/33.

- 152 Podľa tohto § 46/F sú maďarské policajné zložky povinné zabrániť tomu, aby sa ktorákoľvek osoba, proti ktorej sa vedie trestné stíhanie okrem iného na základe § 353/A Trestného zákona, nachádzala vo vzdialenosti menej ako osem kilometrov od vonkajších hraníc Maďarska.
- 153 Na úvod je potrebné spresniť, že na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, zo samotného znenia § 46/F zákona o polícii vyplýva, že toto ustanovenie sa nemá uplatňovať na osoby, ktoré boli odsúdené na základe tohto § 353/A. V tejto súvislosti hoci Maďarsko nespochybňuje, že takéto odsúdenie môže viesť k zákazu vstupu na časť jeho územia, je potrebné uviesť, že tento dôsledok nie je upravený v § 46/F zákona o polícii, ale v inom ustanovení Trestného zákona, ktoré nie je predmetom tejto žaloby.
- 154 Po tomto úvodnom spresnení je v prvom rade potrebné uviesť, že § 46/F zákona o polícii predstavuje obmedzenie práv, ktoré zaručujú ustanovenia práva Únie uvedené v bode 151 tohto rozsudku.
- 155 V prvom rade je teda zjavné, že tento § 46/F tým, že bráni osobám podozrivým zo spáchania trestného činu podľa § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona, aby mali prístup k žiadateľom o azyl prítomným na vonkajších hraniciach Maďarska, obmedzuje právo na prístup k týmto žiadateľom o azyl, ktoré zaručuje článok 8 ods. 2 smernice 2013/32.
- 156 V druhom rade § 46/F zákona o polícii je tiež potrebné považovať za obmedzenie práva na prístup k zaisteným žiadateľom o azyl, ktoré je zakotvené v článku 10 ods. 4 smernice 2013/33.
- 157 Stačí totiž zdôrazniť, že ku dňu uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku adresovanom Maďarsku ešte neboli tranzitné priestory Röszke a Tompa zatvorené. Pritom však jednak veľký počet žiadateľov o medzinárodnú ochranu bol povinný zostať v týchto tranzitných priestoroch nachádzajúcich sa v bezprostrednej blízkosti srbsko-maďarskej hranice počas celého posudzovania ich žiadosti a jednak sa uvedené priestory mali považovať za zariadenia určené na zaistenie v zmysle smernice 2013/33 [pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. decembra 2020, Komisia/Maďarsko (Prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu), C-808/18, EU:C:2020:1029, body 156 až 166 a citovaná judikatúra].
- 158 Preto § 46/F tým, že osobám podozrivým zo spáchania trestného činu podľa § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona zabránil v prístupe do bezprostrednej blízkosti vonkajších hraníc Maďarska, a to vrátane tranzitných priestorov Röszke a Tompa, mal v každom prípade za následok obmedzenie prístupu osôb a organizácií uvedených v článku 10 ods. 4 smernice 2013/33 k časti žiadateľov, ktorí boli v čase uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku zaslanom Maďarsku zaistení na území tohto členského štátu.
- 159 V treťom rade je potrebné uviesť, že právo žiadateľa o medzinárodnú ochranu poradiť sa s osobami uvedenými v článku 22 ods. 1 smernice 2013/32 sa má chápať tak, že zahŕňa právo na prístup k týmto osobám, ako to potvrdzuje aj článok 23 ods. 2 tejto smernice.
- 160 Z toho vyplýva, že § 46/F zákona o polícii predstavuje tiež obmedzenie práv, ktoré sú žiadateľom o azyl zaručené článkom 22 ods. 1 smernice 2013/32, pokiaľ sa nachádzajú menej ako osem kilometrov od vonkajších hraníc tohto členského štátu.

- 161 Pokiaľ ide vo štvrtom rade o článok 12 ods. 1 písm. c) smernice 2013/32, v bode 82 tohto rozsudku bolo stanovené, že § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona nemôže brániť vo výkone práv, ktoré žiadateľom o medzinárodnú ochranu priznáva toto ustanovenie, keďže toto vnútroštátne ustanovenie sa uplatňuje až po predložení žiadosti o medzinárodnú ochranu.
- 162 Je však potrebné uviesť, že § 46/F zákona o polícii má zabrániť akejkoľvek osobe podozrivej zo spáchania trestného činu podľa § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona v prístupe k žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorí sa nachádzajú v blízkosti maďarských hraníc, a to aj potom, ako predložili svoju žiadosť o medzinárodnú ochranu. Z toho vyplýva, že tento § 46/F je spôsobilý obmedziť právo týchto žiadateľov komunikovať po predložení ich žiadosti s organizáciami uvedenými v článku 12 ods. 1 písm. c) smernice 2013/32, pričom takéto právo predpokladá možnosť týchto organizácií mať prístup k uvedeným žiadateľom.
- 163 V druhom rade je potrebné uviesť, že vzhľadom na to, že § 46/F zákona o polícii obmedzuje práva zaručené ustanoveniami práva Únie uvedenými v bode 151 tohto rozsudku z dôvodu, že dotknutá osoba je podozrivá zo spáchania trestného činu podľa uvedeného § 353/A ods. 1 písm. a) Trestného zákona, hoci je tento trestný čin v rozpore s právom Únie, takéto obmedzenie nemôže byť vzhľadom na toto právo primerane odôvodnené.
- 164 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy je potrebné konštatovať, že Maďarsko si tým, že odoprelo právo priblížiť sa k svojim vonkajším hraniciam akejkoľvek osobe podozrivej z toho, že v rámci organizačnej činnosti poskytla pomoc pri podávaní alebo predkladaní žiadosti o azyl na jeho území, ak je možné bez akýchkoľvek pochybností preukázať, že táto osoba si bola vedomá toho, že takejto žiadosti nemožno vyhovieť, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 8 ods. 2, článku 12 ods. 1 písm. c) a článku 22 ods. 1 smernice 2013/32, ako aj z článku 10 ods. 4 smernice 2013/33.

O trovách

- 165 Podľa článku 138 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora Súdny dvor uloží účastníkovi konania, ktorý vo veci nemal úspech, povinnosť nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Podľa článku 138 ods. 3 rokovacieho poriadku ak mali účastníci konania úspech len v časti predmetu konania, každý z nich znáša svoje vlastné trovy konania. Ak sa to však zdá oprávnené vzhľadom na okolnosti prípadu, Súdny dvor môže rozhodnúť, že účastník konania znáša svoje vlastné trovy konania a je povinný nahradiť časť trov konania druhého účastníka konania.
- 166 Keďže Komisia navrhla uložiť Maďarsku povinnosť nahradiť trovy konania a Maďarsko nemalo úspech v podstatnej časti svojich návrhov, vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci je opodstatnené rozhodnúť, že Maďarsko znáša svoje vlastné trovy konania a je povinné nahradiť štyri pätiny trov konania Komisie. Posledná uvedená znáša jednu pätinu svojich trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

1. Maďarsko si tým, že

- umožnilo zamietnuť žiadosť o medzinárodnú ochranu ako neprípustnú z dôvodu, že žiadateľ prišiel na jeho územie cez štát, v ktorom nie je vystavený prenasledovaniu alebo riziku vážneho bezprávia, alebo v ktorom je zaručený primeraný stupeň

ochrany, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 33 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany,

- vo svojom vnútroštátnom práve trestnoprávne postihuje konanie akejkoľvek osoby, ktorá v rámci organizačnej činnosti poskytuje pomoc pri podávaní alebo predkladaní žiadosti o azyl na jeho území, ak je možné bez akýchkoľvek pochybností preukázať, že táto osoba si bola vedomá toho, že takejto žiadosti nemožno podľa maďarského práva vyhovieť, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 8 ods. 2 a článku 22 ods. 1 smernice 2013/32, ako aj z článku 10 ods. 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu,**
- odoprelo právo priblížiť sa k svojim vonkajším hraniciam akejkoľvek osobe podozrivej z toho, že sa dopustila takéhoto trestného činu, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 8 ods. 2, článku 12 ods. 1 písm. c) a článku 22 ods. 1 smernice 2013/32, ako aj z článku 10 ods. 4 smernice 2013/33.**

2. V zostávajúcej časti sa žaloba zamieta.

3. Maďarsko znáša svoje vlastné trovy konania a je povinné nahradiť štyri pätiny trov konania Európskej komisii.

4. Európska komisia znáša jednu pätinu svojich vlastných trov konania.

Podpisy